

Udkast til kommissorium for mobilitetssamarbejde

Baggrund

Kontaktudvalget besluttede på møde den 31. august 2018 at sætte en revision i gang af det fælles infrastrukturindspil. Det blev besluttet, at der skulle nedsættes en fælles kommunal-regional styregruppe til at forestå dette arbejde. Revisionen af det fælles infrastrukturindspil blev afsluttet i januar 2019.

Kontaktudvalget godkendte på møde den 17. juni 2020, at kommuner og region styrker samarbejdet på mobilitetsområdet om emner, hvor det giver god mening. Det kan ske på forskellige planer, helt overordnet eller mellem forskellige samarbejdspartnere.

Vision

Det er kommunernes, Region Midtjyllands og Midttrafiks fælles vision, at den fremtidige mobilitet i den midtjyske region bygger på et bæredygtighedsprincip, samt at den bliver mere sammenhængende, smidig og attraktiv for den enkelte borger.

Digitaliseringens muligheder skal udnyttes, så der skabes bedre sammenhæng i mobiliteten – også ved skift af transportmiddel.

Visionen udfoldes gennem samarbejdet, hvor bæredygtighed, digitalisering og sammenhængskraft er den fælles overliggende, som parterne forpligter sig til at arbejde for.

Gennem samarbejdet skal der skabes overblik over mobilitetsinitiativer i den midtjyske region med henblik på at sætte fælles kurs og skabe opbakning til fælles initiativer.

Forankring / organisering af mobilitetssamarbejdet

Mobilitetssamarbejdet forankres i Kontaktudvalget, hvor alle kommuner og regionen er repræsenteret.

Det fremtidige samarbejde om mobilitet organiseres med en fælles styregruppe bestående af en direktør og en vicedirektør fra Region Midtjylland, fire kommunale direktører og direktøren for Midttrafik.

Styregruppen fastlægger de overordnede rammer for mobilitetssamarbejdet og opstiller mål for de fælles initiativer, der kan bidrage til at sikre bæredygtige og digitale mobilitetsløsninger.

Styregruppens ansvar er desuden at skabe et overblik over de forskellige mobilitetssamarbejder i den midtjyske region og afrapportere til Kontaktudvalget.

Styregruppen kan ligeledes sætte analyser i gang samt kortlægge mobilitetsmønstre, som kan underbygge de enkelte aktiviteter. Styregruppen mødes mindst to gange årligt forud for møderne i Kontaktudvalget.

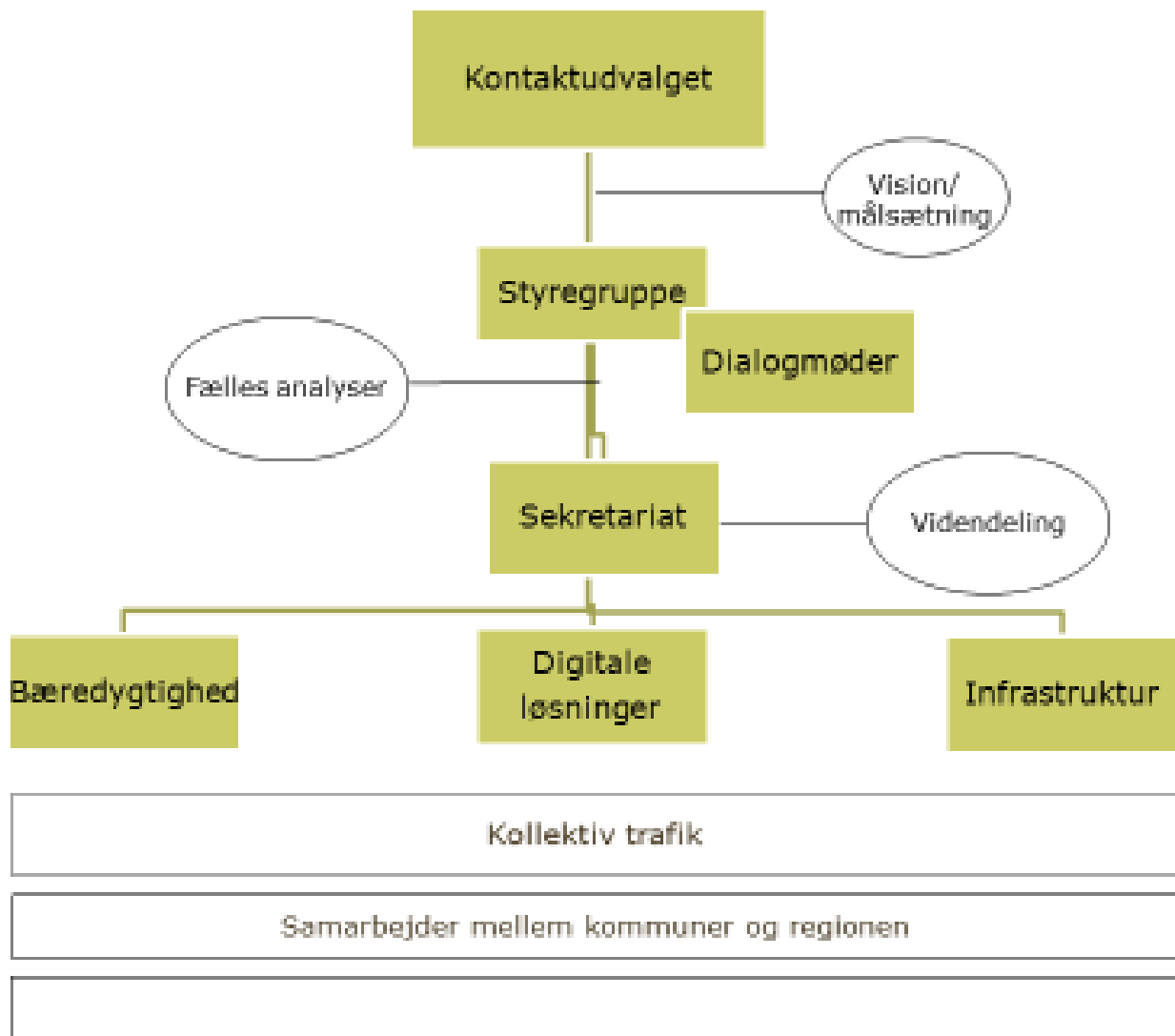
Styregruppen bistås af et sekretariat med repræsentanter fra Region Midtjylland, KKR og Midttrafik. Sekretariatets opgave er at udarbejde forslag til de projekter, som styregruppen peger på som nødvendige, samle den viden, som opnås i de konkrete mobilitetssamarbejder

samt at være tovholder på de fælles analyser, der besluttes sat i gang. Sekretariatet forbereder materiale til styregruppen og til Kontaktudvalget.

Der holdes årlige eller halvårslige dialogmøder med deltagelse af kommunerne, Region Midtjylland og Midttrafik forud for beslutninger om at igangsætte projekter. Dialogmøderne skal være med til at inspirere, prioritere og kvalificere arbejdet. Der kan evt. inviteres folk udefra til at komme med inspirationsoplæg. Formålet med dialogmøderne er at skabe et fælles ejerskab.

En række eksisterende samarbejder om mobilitet fortsætter arbejdet som planlagt, men melder ind til sekretariatet om de resultater og erfaringer, man har opnået i samarbejdet. Desuden kan igangsættes nye samarbejder om forskellige aspekter af mobilitet.

Nedenstående figur viser principperne i det fremtidige samarbejde:

Der er tre hovedoverskrifter for samarbejdet: Bæredygtighed, digitale løsninger og infrastruktur.

I det følgende gives beskrivelser af, hvad de enkelte samarbejder kan indeholde. Det er vigtigt at understrege, at de eksisterende samarbejder fortsætter deres opgave som planlagt og med den eksisterende organisering. Eksempler på eksisterende samarbejder er Trafikstyregruppens udarbejdelse af Midttrafiks trafikplan, arbejdet i Kattetegatkomitéen og samarbejdet omkring Letbanen.

Bæredygtighed

Bæredygtighed er et gennemgående tema for mobilitetssamarbejdet, og Region Midtjylland, kommunerne og Midttrafik vil samarbejde om bæredygtighed inden for mobilitetsområdet, herunder at udarbejde fælles mål for, hvordan bæredygtigheden udfoldes i praksis.

Vi skal bidrage til at opfylde regeringens mål om en 70 % reduktion af CO₂-udslippet i 2030¹. Dette mål er nødvendigt allerede nu at tænke ind i de næste udbud af den kollektive trafik. I den forbindelse kan Midttrafik, kommunerne og regionen med fordel samarbejde om at opstille krav i udbuddet.

Aktiviteter:

- Udarbejde fælles mål for bæredygtighed inden for mobilitet
- Klimasamarbejde med Transportministeriet
- Strategi og handleplan for bæredygtig omstilling af den kollektive trafik, herunder fælles udbud af den kollektive trafik
- Videndeling af bæredygtige løsninger
- Konsulentrapporater, f.eks. om grøn omstilling af den kollektive trafik
- Fælles puljeansøgninger, herunder statslige og EU-fonde, til omstillingen
- Koordinere sammenhængen mellem forskellige transportformer

Digitale løsninger

Digitalisering er et andet fælles gennemgående tema, som parterne forpligter sig til at arbejde for. Målet er at udnytte de muligheder, der ligger i digitalisering til gavn for en sammenhængende, effektiv og smidig mobilitet.

Der er ingen grund til, at hver især opfinder sine egne digitale løsninger. Vi når længere i fællesskab, hvis systemerne bliver ens over hele regionen. Ligeledes vil det være relevant, at tænke på tværs af regionsgrænserne. Udvikling af fælles driftssystemer og bedre samarbejder i regionen for at styrke området vil kunne være med til, at regionen bliver førende inden for denne dagsorden. De digitale platforme skal styrkes.

Aktiviteter:

- Ens digitale systemer inden for ITS (Intelligente Transport Systemer) området. Som eksempel kan der arbejdes med ens protokoller og paradigmer. Det kan f.eks. være ens systemer, således at kommunerne, regionen og Midttrafik kan have fælles drift af alle ITS-løsninger fra en fællescentral, som spiller sammen med Vejdirektoratets Trafikcentral i København
- Evt. udvikling af app's
- Smart city, hvor man drager nytte af digitalisering i samarbejde mellem den offentlige og private sektor, borgere, erhvervslivet og videninstitutioner

¹ Region Midtjylland har i deres bæredygtighedsstrategi en målsætning om helt at udfase CO₂-udslippet fra kollektiv trafik i 2030.

Infrastruktur

Region Midtjylland og de 19 kommuner har siden 2007 arbejdet sammen om fælles anbefalinger til statslige investeringer i infrastrukturen med gode resultater. Dette arbejde bør fortsættes både med fokus på veje, baner, herunder letbanen/BRT, og en fast Kattegatforbindelse.

Aktiviteter:

- Fælles indspil til statslige investeringer i den trafikale infrastruktur
- Samspil 2030
- Arbejdet for en fast Kattegatforbindelse

Kollektiv trafik

Kollektiv trafik er en fælles opgave for alle kommunerne og regionen, hvor der er behov for at sikre en tværgående koordinering af udbud og skabe effektive, digitale- og bæredygtige tilbud. Både kommunerne og regionen bestiller trafik hos Midttrafik. Det er en fælles interesse, at den kollektive trafik koordineres bedst muligt for at sikre de bedste trafiktilbud til borgerne.

Aktiviteter:

- Koordinering af udbud
- Områdeplaner – trafikplaner/mobilitetsplaner for en eller flere kommuner (eksempler er Djurslands mobilitetsstrategi og trafikplan for Randers)
- Midttrafiks trafikplan, som revideres hvert fjerde år - trafikstyregruppen
- Fagligt Forum – samarbejdsforum med deltagelse af Midttrafik, kommuner og regionen
- Kollektiv trafik frem i lyset – videreudvikling af projekt gennemført i samarbejde mellem Hedensted Kommune og Region Midtjylland

Samarbejder mellem kommuner og regionen

Samarbejde er essentiel for at opnå en bedre mobilitet, og er derfor en tværgående aktivitet.

Der eksisterer en lang række kommunale samarbejder, som selvfølgelig skal fortsætte i samme regi, ligesom der kan opstå nye samarbejder. Målet er at få et overblik over de samarbejder, der eksisterer, samt hvordan disse samarbejder kan koordineres.

Eksempler på aktiviteter:

- Supercykelstier i samarbejde med regionen
- Koordinere sammenhæng mellem forskellige transportformer, f.eks. mellem cykel og kollektiv trafik
- Udvikling af "kør med" app's
- Udvikling af Mass (Mobility as a service)
- Fælles udbud inden for vejdrift-området
- Sparring omkring EI-ladestander
- Grøn mobilitet, f.eks. vaneændring ved at udnytte vejene mere optimalt, det kunne være forskudte arbejdstider eller hjemmearbejde

Kommunerne, Region Midtjylland og Midttrafik ønsker at arbejde sammen med Transport- og Boligministeriet om at være en demonstrationsregion eller et grønt eksperimentarium.

Hvor det er relevant, vil der blive samarbejdet med Business Region Aarhus, Business Region MidtVest, kommunernes tekniske chefer, m.v.

Videndeling

De forskellige samarbejdsfora melder ind til sekretariatet om deres vigtigste resultater og indhøstede erfaringer. Sekretariatet sørger for, at disse gøres tilgængelige for andre i den midtjyske region, bl.a. via dialogmøderne.

Tidsplan

Samarbejdet omkring mobilitet mellem Region Midtjylland, de 19 kommuner i regionen og Midttrafik er en fortløbende aktivitet, som evalueres årligt af styregruppen og Kontaktudvalget.

Økonomi

De fleste aktiviteter vil fortsat være forankrede og finansieret på samme måde som i dag, hvor hver især byder ind med ressourcer.

For fælles analyser tages der stilling til finansiering fra gang til gang.

Kommunerne (KKR), Region Midtjylland og Midttrafik stiller sekretariatsbistand til rådighed for arbejdet.